

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Contra Hærecicos. cap. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Contra Hæreticos . Cap. XX.

IN confutatione hæreticorum duo præcipuè attendenda sūt, Primum quibus maximè principijs aduersus eos Romana, & catholica fides, & Ecclesia nitatur. Secundo quis modus, & quæ prudentia tenenda cum ipsis, vt possint aliqui ad antiquā fidem reuocari. Neque est animus in priori capite immorari cum tam multa iam extent doctissimorum virorum volumina, vnde ad confutandas hæreses materia copiosissimè suppetat. Primo habes apud patrem nostrum Edmundum Campianum qui pro Catholica religione, post multos exantlatos in Anglia labores gloriosam mortem oppetijt. In breui, sed aureo libello decem rationes quibus magnus ille Christi athleta fretus, ad certamen hæreticos Angliæ prouocat, quæ quidem non tam decem rationes mihi videntur, quam decem munitissima propugnacula, quibus catholica fides stat, & perpetuò stabit inuicta. Sunt autem, Bibliorum sacrorum sacrosancta maiestas, quibus prophanandis impias, ac temerarias manus hæretici iniecerunt. Diuinorum verborum sensus, & interpretationes ab hæreticis eisdem corruptæ, & in peruersissimos sensus distractæ, Ecclesiæ sanctæ, & vniuersitatis per totum orbem diffusæ, antiquissima fides. Patrum sanctissimorum autoritas. Firmamenta certissima quibus sancti Patres nituntur, Tot conciliorū consensus, Antiquissimæ historiæ veritates. Horrenda qua hæretici docent portenta de Deo, Christo, Ecclesia, Sacramentis, & alijs fidei dogmatibus. Sophismata fallacissima eorundem. Denique innumera testimonia, Cæli, Inferni, ac totius Orbis, omniumque temporum, quæ omnia non erudite modo, sed elegantè, & efficaciter proposita videre qui velit poterit. Aureus est etiam Vincentij Lyrinensis libellus. Secundo pro nobis est Antiquitas eorum quæ credimus, nam gratia exempli cultum imaginum fuisse in Ecclesia ante multa sæcula, ne hæretici quidem negare possunt, cum in antiquissimis templis adhuc videantur: ad memorias Martyrum, & Reliquias eorum multa esse facta miracula quanta temeritate quis neget? Certè Augustinus refert miracula à se visa: Præterea Sanctissimi Sacramenti veritatem ita creditam, vt nunc Catholica fides docet volumina Sanctorum Patrum Orientis, Occidentis, ac totius orbis luce clarius testantur, & clamant. Contra verò maximū est principium ad falsitatem dignoscendā, cum aliquid nouum affertur

Edmūdi Campiani decem rationes.

Antiquitas religionis.

l. Confess. 9. c. 7.

*De præscr.
heret. c. 31.*

affertur contra id quod semper vniuersa docuit Ecclesia, siquidem zizania sunt quæ super triticum superfeminantur. Audi Tertullian. reuertar (inquit) ad principalitatem veritatis, & posteritatem mendacitati deputandam, ex illius quoque parabolæ patrocínio, quæ bonum semen frumenti à Domino seminati primo constituit, auenarum autem, sterilis feni adulterium, ab inimico Diabolo postea superducitur, propriè enim doctrinarum distinctionem figurat, quia, & alibi verbum Dei seminis similitudo est. Ita ex ipso ordine manifestatur id esse dominicum, & verum quod sit prius traditum, id autem extraneum, & falsum quod sit posterius immisum.] Hæc Tertull. Ego planè his subijcerem per ironiam. O patientissime Christus, qui passus es Ecclesiam tot annos destitutam, & expectasti Lutherum, & Calvinum, aliosq; huius farina, qui illam amplecterentur, & adderem ad eos conuersus, qui estis vos, vnde venistis, vnde vos proripuistis, vbi hæcenus latuistis? Sero venistis, nimis tardè surrexistis, iam olim audiimus quid de Christo, de Ecclesia, de Sacramentis tenere debeamus, non bona res est quod nunc noui contra antiquitatem apparetis, siquidem bonum triticum iam olim, & satum, & natum est.

*Epist. ad
Panmach.
55.*

*Fundamentū
contra hære-
ses nostri tē-
poris.*

Audiamus & Hieronymū. Quisquis es assertor nouorum dogmatum, quæso te vt parcas Romanis auribus, parcas fidei quæ Apostolico ore laudata est cur post quadringentos annos docere nos niteris quod ante nesciuimus illam senex tenebo fidem quam puer didici.] Tertio optimum principium ad confutandas hæreses nostri temporis, est demonstrare ad regimen Ecclesiæ, concedendum necessario esse vnum visibile caput ad quod confugiendum sit in rebus ad fidem spectantibus, & cui standum in his quæ ad regimen animarum pertinent, idque esse Romanum Pontificem. Cætera omnia prona erunt, si hic primus articulus bene confirmetur. Hoc autem facile est demonstrare, tum ex tradita Sancto Petro potestate, cui totius gregis Christi cura commissa est, tum quia non est credibile Christum Ecclesiæ solum prouidisse pro tam modico tempore. Tum ex perpetua successione Romanorum Pontificum, licet toties fuerit à potentissimis Imperatoribus, & hæreticis impugnata Petri Sedes nunquam tamen expugnata semper stat. Tum ex obedientia quam omnes Sedi Apostolicæ dederunt. Quarto hæretici nullam possunt ostendere nobis auctoritatem quare sit eis credendum contra antiquam fidem Christianorum, contra Patrum, & conciliorum decreta. Nam ipsi nulla habent miracu-

*Tilmānus
Bradem.
bach. coll.
sacrarum,
Lib. 7. c. 3.*

la:

la: nisi quod Calvinus voluit quendam Brulzum Genevæ susci-
 tare, qui ex conventionem mortuum se fingebat, & viuum occi-
 dit. Non possunt ostendere se à Deo missos immediatè, neque
 à Prelatis cum seipsos ingerant, & à se ipsis loquantur. Quid
 autem tam absurdum, ac arrogans quam in locis scripturæ ob-
 scuris suo iudicio niti? quid tam blasphemum quam quod di-
 cat hæreticus: Ita mihi loquitur Spiritus sanctus, imò verius
 per me loquitur quam per Hieronymum, & Augustinum? Quin-
 to pro nobis est summa concordia doctrinæ catholicæ, & con-
 stantia in omnibus quæ semper Ecclesia credidit in omnibus
 Concilijs generalibus à Sede Romana approbatis, in omnium
 Sanctorum Patrum voluminibus, vbi dogmata fidei tractant.
 Cum inter hæreticos tanta discordia sit & dissensio, vt non so-
 lum in diuersis Ciuitatibus, sed in pagis, in singulis domibus
 alter cum altero pugnet, & vnus idemque quotidie mutet sen-
 tentiam, vt non possit constare quid cras sit crediturus. Quod
 magnum est argumentum fore vt deficiant, sicut tot aliæ interie-
 runt hereses, cum tamen Ecclesia Romana per mille & sexcen-
 tos annos, eadem semper, contra tot hostium grauissima bella
 steterit. Sexto vita eorum qui Hæreses sectantur arguit falsi-
 tatem doctrinæ. Nam scimus Lutherum ideo contra Romanum
 Pontificem arma blasphemix conuertisse, quod dignitatem,
 quam ambitiosè cupiebat non obtinisset, quam autem fuerit
 turpis, ac sordidus, testatur libellus qui inscribitur fæces Luthe-
 ri. Sunt hæretici dediti crapulæ, ebrietati, pecunias beneficio-
 rum vsurpant, libertatem carnis amant, hæc est causa tot erro-
 rum quos mordicus defendunt, & pertinaciæ quia nolunt præ-
 ceptis arctari. Adde si lubet graue Tertulliani testimonium, *De præscr.*
 Notata sunt (inquit) commercia hæreticorum cum Magis cõ- *har.c.43.*
 pluribus circulatoribus, & Astrologis, cum philosophis curio-
 sitati scilicet deditis, quæ quidem omnia hæreditaria succes-
 sione ad huius temporis hæreticos haud dubiè peruenerunt.
 Et hæc obiter dicta sint. Ad rem magis faceret secundum il-
 lud quod proposui caput, circa prudentiam agendi cum hære-
 ticis. Quod autem dicebamus in principio de gentilibus, &
 de Iudæis iterauimus, hic etiam locum habet. Non enim vllò
 modo debet Catholicus ipsos hæreticos imitari, qui statim ad
 iniurias & scõmata ad irrisiones, & clamores sese conuertunt,
 contra potius vincendum in bono malum. Ita tamen vt licet
 abstinendum sit à personarum iniurijs, errores certè & hære-
 ses summa vi argumentorum debent exterminari, & quanta-
 pote-

poterunt maiori euidentia confutari. In libris quibus catholici eorum calumnijs respondent acutè, simul & eruditè satisfaciendum est, ne ipsi sibi sapientes in sua stultitia videantur, & alij qui legunt hæreticorum scommata in Catholicos, ex nostrorum responsis, ipsorum mendacia apertissimè detegant. Qui inter hæreticos versati sunt diu, melius experientia, & Spiritus sancti vnctione modum agendi didicerunt, quam à me possunt audire: solum ero contentus adijcere obseruationem non meam, sed viri pijsissimi & sapientissimi ex patribus nostris decem qui cum Beato Ignatio prima nostræ societatis fundamenta iecerunt. Is est P. Petrus Faber, qui diu inter hæreticos versatus roganti, Iacobo Laynio nostro secundo Generali quemadmodum quis hæreticis conuertendis cum fructu dare operam possit, capita hæc summa proposuit quæ à me in latinum sermonem ferè ad verbum conuersa sunt.

Modus agendi cum hæreticis ad fructum colligendum in priuatis præsertim colloquijs. Cap. XXI.

Epistola Patris Petri Fabri.

Primò qui opem aliquam nostri temporis hæreticis afferre cupit, omnino id curare debet, vt Charitatem erga eos habeat, ac verè, & ex corde diligat, ac serio studeat omnem ex animo suo cogitationem exuere, rerum quæ illorum apud se valeant existimationem imminuere. Secundo omnino eorum animos sibi conciliet, vt ab ipsis diligatur, quod hoc modo fieri poterit, si familiariter cum eis agat, & cõmunicet in ijs rebus quæ nobis cum ipsis communes esse possunt, abstinendo interim ab omni disputatione, in qua vna pars alteram deprimere videatur, Prius enim communicandum est in his, quæ iuuare possunt amorem, quam in his quæ sententiarum diuersitatem habent. Tertio quoniam hæreticorum secta est filiorum subtractionis in perditionem, & prius bonum pietatis affectum amiserunt quam fidem, oportet eodem ad eorum conuersionem ordine vt, vt prius exordiamur ab his quæ ad pietatem, & bonam conscientiam recuperandam valent; inde transeundum ad ea quæ ad rectè credendum pertinent, contrario modo atque in Ecclesiæ primordijs Patres vtebantur, nam tunc prius fidei dei dogmata tradebantur, postea veniebant ad operum, quæ ex fide manabant, præceptionem. Quarto itaque qui velit adiuuare ex his aliquem, qui, & male sentit de fidei rebus & est in peruerso statu peccati mortalis, prius agendum esset cum eo vt à

vt d. statu recedat peccati, quam de errore sermo habeatur. Nam facile est vt eum peccato etiam errorem abijciat. Quinto cum hæretici nostri tēporis magis errent circa ea quæ sunt operabilia, quam circa dogmata speculabilia, prius persuadendi sunt vt efficiantur ad opera. Exempli gratia si quis habeat hanc hæresim, Ecclesiam non potuisse quemquam sub pœna peccati mortalis adigere ad officium recitandum, vel audiendum sacrum, huic esset persuadenda Orationum deuotio, & frequentia, nam si ad hoc bene afficiatur, facilè euanescet hæresis. Sexto maximè aduertendum est præcipuos hæreticorum nostri tēporis errores, qui præcipuè sunt contra Ecclesiæ præcepta huic principio inniti, quod adeo se imbecilles ad eorum obseruationem sentiant, vt falso iudicio decepti credant nimis arduam exequutionem eorum esse. quare animandi sunt, & magno spiritu inducendi ad fiduciam, vt intelligant non tantam subesse rebus difficultatem quantam sibi fingunt, vel dæmones suggerunt, quare si quis Spiritus sancti igne incensus ipsimet Luthero persuadere posset, vt pristinum Monachi habitum assumeret, & se ipsum Ecclesiæ subijceret obsequio, sine alijs argumentis, & disputatione omnes hæreses abiuraret. Sexto qui cum Hæreticis posset non alia miscere colloquia, quam de rectè viuendi ratione, de Virtutibus, de Oratione, de Morte, de Inferno, deque alijs huiusmodi rebus, quæ ad vitam rectè insituendam etiam Ethnicorum valent, Is plus esset eis adiumento, quam qui multa eruditione, ac Patrum autoritate, ad eos redarguendos vteretur. Octauo Denique huiusmodi homines, exhortationibus indigent, & admonitionibus ad mores corrigendos, ac timorem, amoremque Dei concipiendum, & bonorum operum desiderium contra ipsorum ariditates, distractiones, indeuotiones, imbecillitates, aliasque misérias quæ non tam in intellectu vigent, neque per prius, quam in eorum affectibus, atque adeo manibus, pedibus, corporibusq; Dominus eos Spiritus sancti virtute, & efficacia moneat qui scit verbum scriptum exterius, non esse satis. Hæc ex P. Petro Fabro.

Finis Libri Quinti.

ALII